

**สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ
ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย**

- 1 สำหรับบันทึกใจความ
- 2 สำหรับรายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

**สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ
ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย**

- 1 สำหรับบันทึกถึงความ
- 2 สำหรับรายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองกฤษฎีธรรม

03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนงานช่วยเหลือ การการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยได้เป็น ผู้กระทำผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่าง ดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด ในคดีนั้นว่าจำเลยทั้งปวงเป็นจำเลยที่ได้เป็น ผู้กระทำผิดและมีการถอนฟ้องของจำเลยไม่เป็น ความผิด

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิร้องรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น ร้องเรียนและยื่นขอสงวนข้อประทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานีดับเพลิงและกู้ภัยและหน่วยงาน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้คำพิพากษาอันถึงที่สุดโดยพิพากษา

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
 - ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 50,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาใช้ได้ (ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัด ที่ทำงาน)
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตรา ที่กำหนด)
 - ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
 - ค่าทดแทน 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

03

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- 🟡 ค่าจ้างทนาย
- 🟡 ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- 🟡 ค่าธรรมเนียมศาล
- 🟡 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ การใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ การหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

03

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว

=

ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

▼

ชั้นพนักงานอัยการ

▼

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมน่าเชื่อว่าไม่ได้กระทำผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิรับความช่วยเหลือ

1. เป็นผู้เสียหายจากการปองกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
2. จำเลยที่ถูกจึงตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
3. จำเลยที่ถูกจึงในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำร้องเรียนตามกฎหมาย ค่าของตามผู้เสียหาย ละค่าทนาย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โทษอาญา
4. กรณียื่นอุทธรณ์การขึ้นสภพ

ค่าเสียหายที่ได้รับการ ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- 1. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน 40,000 บาท
- 2. ค่าฟื้นฟู/บรรเทาทางกายและจิตใจ ไม่เกิน 20,000 บาท
- 3. ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- 4. เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ไม่เกิน 100,000 บาท
- 5. ค่าจ้างทนายความในชั้นสอบสวน ไม่เกิน 5,000 บาท
- 6. เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1 ** ขึ้นอยู่กับภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐให้การละเมิดสิทธิฯ **

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ ฐานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

ที่มา : กองทุนยุติธรรม ช่วยเหลือประชาชน 4 การกิจ

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มี ฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : วิจัย เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคล ผู้ต้องสงสัยของคดีอาญาผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.วิ.อา.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานั้นเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่ตำรวจจะทำความผิดจริงหรือไม่ ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานั้นถือเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด และก่อนนี้คำพิพากษาถึงที่สุดจะถือว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว คำนึงและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ ม.40 (3)(4)(7) ป.วิอาญาฯ ม.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7), และ ป.วิอาญาฯ ม.134/1)
- 4 สิทธิที่จะไม่ให้ทนายความเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองจนอาจทำให้ตนเองถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.วิอาญาฯ ม.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจำคุกประจักษ์ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะรับทนายผู้ต้องหาประกันตัวก่อนได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามกฎหมายและต้องแจ้งเหตุทราบโดยเร็ว (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7) และ ป.วิอาญาฯ ม.106 ถึง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกันตัว (ป.วิอาญาฯ ม.119 กว)
- 8 สิทธิที่จะมีสำเนาหรือสำเนาทำเนียบกรณีผู้ต้องหาไม่สามารถพูดหรือ ทำใจยากไปหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.วิอาญาฯ ม.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับสิทธิประกันในความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่ถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้มีจิตสำนึกและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.วิอาญาฯ ม.14)
- 10 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือมีสิทธิซึ่งหรือของให้เจ้าพนักงาน พ้องให้ทนายหรือผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาไว้วางใจความในการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมคุมขังไปโดยสะดวก (ป.วิ.อา. ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิพบและปรึกษาทนายซึ่งจะเป็นทนายความในการเฉพาะตัว (ป.วิ.อา. ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิให้ทนายความ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ เข้าฟังการสอบปากคำแล้ว ไม่ยินยอมสอบสวน (ป.วิ.อา. ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเขียนหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร (ป.วิ.อา. ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.วิ.อา. ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับโอกาสเพื่อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แทน ได้ในชั้นสอบสวน (ป.วิ.อา. ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะทำการหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาให้การ ก่อเหตุที่ ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.วิ.อา. ม.134/4(1))

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักงานกฎหมาย และคดี กรุงเทพมหานคร (bangkok.go.th)